

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne priložbine ter od vsake petite vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Za celjskim — mariborsko vprašanje.

Celjsko vprašanje še ni potihnilo, a že dolenjštajerske Nemce vznemirja nova nevarnost in zopet kličejo vse avstrijsko nemštvo na pomoč. Sedaj pa ni v nevarnosti Celje, temveč Maribor. Stvar, za katero se sedaj gre, je pa prav za prav še bolj malenkostna, kakor je bila celjska dvojezična gimnazija. Vlada je imenovala Slovenca za notarja v Mariboru; to je tisti osodopolen udarec za mariborsko nemštvo.

Da je to udarec za nemški značaj mariborskega mesta, je pač samo prazno kričanje. Notar ni le za mesto Maribor, temveč za ves sodnijski okraj. Narodnost notarjeva nima torej prav nič opraviti z nemškim značajem mariborskega mesta. S tem tudi ni Nemcem se zgodila nobena krivica. Novi notar bode gotovo delal nemška pisma vsem tistim, ki jih bodo v nemščini želeli, če bode pa Slovincem delal slovenska, to pa Nemcem ni nič mari. Okraj mariborski je mešan in zatorej imamo Slovenci pravico in dolžnost zahtevati, da se ondu imenujejo slovensčine večši uradniki in tudi notarji. Če je torej pravosodni minister imenoval Slovenca za notarja na izraz posebne naklonjenosti pravosodnega ministra do Slovencev, temveč le izraz pravičnosti. Slovenec je imenovan, ker bi učni minister z Dijogenovo svetilnico ne bil našel jezikovno sposobnega moža mej Nemci.

Slovenci nikakor ne zahtevamo, da morajo se taka mesta podeljevati baš Slovincem. Prav nič ne bomo ugovarjali, ako se bode na tako mesto imenoval Nemec bodi si že tega ali onega političnega prepričanja, in bode zares več obeh dež. jezikov v govoru in pisavi. Po državnih temeljnih zakonih imajo biti javne službe vsem enako pristopne, če le dokažejo potrebne sposobnosti. Mej take sposobnosti se pa nikakor jezikovne ne smejo stavljati na zadnje mesto.

Nemci so se pa navadili, da javne službe že zmatrajo večkrat za nekako njih narodno posest. Če je bil nemški uradnik na kakem mestu ali pa nemški notar v kakem kraju, hočejo po sili, da za njim mora zopet priti Nemec. Take narodne posesti mi ne bomo nikdar pripoznali in se bomo vedno borili proti njej. Pri nastavljanju služeb imajo biti očelne jedine sposobnosti in pa potrebe v dotičnem kraju. V Mariboru ima notar vedno opraviti tudi s slovenskimi strankami, torej je naravno, da mora znati tudi slovenski.

Če morda v bodoče ne bode toliko Nemcev služilo po javnih uradih na Dolenjem Štajerskem kot jih je doslej, so krivi sami, ker se nočejo že na srednjih šolah učiti slovensčine. Da vpeljejo slovensčino na celjski in mariborski gimnaziji kot obvezni predmet, pa se jo bodo naučili, kot se mi Slovenci naučimo nemščine. Seveda izključne pravice do javnih mest bi s tem še nikakor ne pridobili. Toliko so pa lahko preverjeni, da se bode nanje gotovo bolj oziralo, kot na Slovence. Pritoževali bi se pa Nemci, da so kaj prikrajšani, če bi potem mogli, ko bi novi notar ne bil toliko več nemščine, da bi mogel tudi nemški uradovati.

Slabo spričevalo za mariborsko nemštvo je pa, da se jednega samega slovenskega notarja že tako vstrašijo. Pač morajo nekaj slutiti, da njih nemštvo ni prav pristno, da bi ga utegnili odnesti vsaka sapa. Po tem, kolikor se je pisalo in govorilo o odločnosti mariborskih Nemcev, bi si mi pač niti misliti ne bili mogli, da bode že sam notar mogel škodovati nemškemu značaju Maribora. Nekdo je nam nekdaj pravil, da je vse mariborsko nemštvo le talminemško in če se le malo popraska takega Nemca pa se pokaže Slovenec. Mi tedaj tega nismo verjeli, ker smo mariborske Nemce po njih vedenji imeli za Tevtonce. Vsaj je vendar znano, da ima ondu še Bismarck svoje častilce. A sedaj bi pa zares kmalu prišli na misel, da se v Mariboru samo nemškutarija nekoliko šopiri.

Koliko nemških uradnikov smo že imeli po Slovenskem, a vendar naše pokrajine niso zgubile slovenski značaj, Maribor bi pa že mogel posloveniti jeden sam notar.

Ta krik pa ima seveda tudi namen pripraviti tuje Nemce, da bi za mariborsko nemštvo kaj žrtvovali, kakor sedaj zbirajo za celjsko. Brez nemških mark se menda mariborsko nemštvo ne upa več ohraniti. To je pač značilno. V kratkem se bode po nemško-narodnih listih razlegal klic za pomoč zatiranim nemškim Mariborčanom. Nemško narodni poslanci pa imajo sedaj hvaležno gradivo za svoje govore ker kvasenje o celjski gimnaziji je že bilo postalo dolgočasno. Nadejamo se pa, da se vlada s takim kričanjem ne bode dala zapeljati, da bi v kakem drugem oziru Nemcem vstregla v resnično škodo Slovencev, da bi kje drugje na Slovenskem namesto slovensčine večšega uradnika ali notarja imenovala trdega Nemca, ki

LISTEK.

Dva, ki se nista našla.

(Češki spisal Bogdan Kaminski; preložil Vinko.)
(Dalje.)

Ko je prečital novine, najedel se in napil, pogledal je mirno okolo sebe, iztegnil se in ne da bi zinil besedico, dejal si obe nogi za vrat. „Ježuš Marija“, križal se je prekaževalec ter si zakrival oči.

„Izvrstno, izvrstno!“ klicali so drugi in ploskali.

Oficijal je porinil predenj svojo čašo in telovadec je zopet zložno sedel in pil, tiho smejoč se.

Drugi mu je dal svojo polno čašo, ponudil mu smodko, — in čez malo časa se je gospod-ska miza tresla od smeha, ki je našel odmeva tudi v točarnici za mizami siromakov, kateri so pri jedni mali čaši piva čakali vsak dan od pete, šeste ure do polnoči in še dalje, da so se mogli uleči.

Telovadec je kar izžarival dovtype in iskril se dovtipnosti, govoril kot kdo izmej družbe, oponašal njega kretanje, pljuval do vrat kot oficijal, nadeval si ščipalo kot žid agent iz tretjega nadstropja, kihal hrupno kot zasebnik, peval zbadljivke, igral sam cele zbirke razposa-

jenih burk in veselih iger, govoril uloge več ljudi, zmerjal kot novopečen častnik, plakal kot otrok, katerega nekdo povija v plenice in zopet pomi ruje — ah, to vam je bil krasen človek! Potem je kot bi mignil postal telovadec, stavil se na glavo, požiral tleče zamaške ter jih zalival s pivom, z nogo snemal si z glave klobuk, trobil v roko kot s krlinim rogom, žvižgal kot cela jata kosov in uganjal celo vrsto prečudnih rečij, kot vidite delati burkeža pri kakem cirkusu.

„Vi ste bili pri Rencu?“ vprašam ga nekoč po takšni predstavi.

Sicer sem to vedel iz ust slikarja, kateremu on stoji kot model in kateri je bil tudi moj znanec.

„Da“, pravi on, „tri leta“.

„A prej ste bili pri gledališču?“ vprašam dalje.

„Zakaj vprašate?“ odgovori na moje vprašanje, ne da bi me pogledal.

„Gledališča bi ne bili imeli pustiti“. Vedel sem, da je pobegnil od njega.

Pogleda me s sivimi očmi ter molči.

„Ženska“, pravi čez nekaj časa in oponaša pasje lajanje.

Gostje zadovoljno pogledajo drug drugega. To produkcijo so imeli jako radi. Hišni gospodar in prekaževalec vzame iz ust smodkovnjač od morske pene, katerega je od svojega lanskega

godu prav pridno okajal, uprè se zopet z obema komolcema ob mizo ter čaka.

In ne zaman. Kajti telovadec takoj na to pasjemu lajanju primeša mijavkanje in pihanje razdražene mačke in naslednji hip sta se pes in mačka hudo trgala.

Gostje vstajajo s svojih mest.

Dolblina, deleča sobico od točarnice, napolni se z osuplimi in veselimi obrazi prenočevalcev.

„Šarmantno“, pravi baron Klein, vlačugar, kakeršnih je malo, kateri je za svoje tovariše prenočevalce danes plačal nekaj krajcarjev, ki so mu ostali od desetice, katero je bil na čuden način prisleparil včera.

„Ne boj se, Milka“, pravi hišni hlapec, kateremu so se smejala tolsta usta. Njegova groba desnica je gladila zlate lase Milke, druga je vzela iz ust smodko ter migala z njo po taktu.

„Ne boj se, Milka“, ponavljala je hlapčeva žena, ko je mej hrupnim smehom in krikom nekaterih od krčemskih vrat planil hlapčev dolgi, brezobrazni jazbečar, ki je besno lajaje skakal sem ter tja, iskaje tovariša, trgajočega se z mačko.

„Išči, išči“, smejal se je hišni hlapec.

Ker smešni jazbečar, naščuvan na nevidno mačko in lajajočega psa, ni mogel najti niti tega niti one, nehal je iskati, zasukal se sam ob sebi

bi se ne mogel sporazumeti s slovenskim prebivalstvom.

Ves ta nemški krik prihaja od tod ker so vlade Nemce razvadle, in so zatorej si že v glavo vtepli misel, da so poklicani v Avstriji zasesti vsa boljša mesta. Ko bi bila vlada se lotila takoj resne izvršitve narodne enakopravnosti, pa bi ne bilo več slišati o taci nemških pritožbah. Toliko pa Nemcem že danes povemo, da bodemo že skrbeli, da bodo še večkrat imeli priložnost za podobno kričanje. Odjenjali ne bomo poganjati se za pravice našega jezika, če je to ljubo Nemcem ali ne, dokler se narodne postave tudi v dejanju ne izvedó in ne bodo samo na papirju. Če je pa vladi na tem, da potihnejo pritožbe o zatiranem nemštvu, naj se le resno poprime izvršitve ustave. Ko bodo Nemci prišli do prepričanja, da niso nobeno privilegovano pleme v Avstriji, pa bodo utihnili. Dokler jih bode pa vlada božala, bodo pa vedno kričali, kot bi jih kdo žive drl. S kričanjem upajo preprečiti narodno enakopravnost in si še nekoliko podaljšati prvenstvo v Avstriji. Zadovoljila pa Nemcev nobena vlada ne bode, še Auerspergova jih ni mogla in so jo naposled onemogočili.

Nemški nacijonalizem.

Vzemi dva Angleža, pet Kitajcev in sedem modernih Grkov, to vse skupaj stolci v možnarju na brozgo, iz ktere vlij novega človeka — in dobil bodeš nemškega nacijonalca. Angleška sebičnost, kitajska lakomnost in grška prekanjenost posebej je v največji obliki, v vsakem nemško-nacijonalcu in teh ljudi imamo žaližbože v Avstriji več, kakor je to dobro za sporazumljenje med narodi, za splošni duševni in gmotni prospek malih narodnostij, zlasti ondi, kjer so taiste v manjšini, in sploh za občni blagor države. Zakaj? Nemški nacijonalec je človek, (žal, da mu to vendarle moramo pustiti, ker smo kristijani), ki povsod in v prvi vrsti le samega sebe vidi, se sam sebi odkriva, sam sebe kadi in sam sebe proslavlja — vse drugo ni nič, vsega drugega sploh ni, kadar in kjer nemško-nacijonalec nastopi. On je po svojih zverženih mislih tisti bog, ki ima jedini na svetu pravico vsakemu in vsem ukazovati, tisti bog, pred katerim naj popada vse v prah, kar ni nemškonarodnega t. j. prusijanskega mišljenja, tisti bog, ki lastnim bratom ne prizanaša, kadar ta isti na podlagi pravice in resnice tudi drugim privošči, kar jim gre po božjih in človeških zakonih. Ni nam treba kdo ve kako daleč nazaj segati v preteklost, da to trditev z dejanji dokazemo. Ko se je v državnem zboru vnela razprava za ustanovitev slovensko-nemške gimnazije v Celji, bili so malo ne vsi kršćansosocijalni Nemci na stališču, raz kateri bi se ji nikakor ne bili vpirali, med njimi tudi sedaj izvoljeni dunajski župan dr. K. Lueger. Le ta je bil pa ravno

v tisti dobi kandidat za županski stol dunajski v volitve zapleten in k zmagi mu je bilo potreba tudi glasov nemškonacijonalne stranke. Leta mu jih je obljubila, toda le pod pretvezo, da glasuje on in vsa kršćansosocijalna stranka proti celjski dvojezični gimnaziji in tako se je tudi zgodilo. Edni izmed Nemcev, ki so se nam tedaj pravične pokazali, so bili nemški konservativci, med katerimi sta tudi dva kmeta in sicer Štajarec Kaltenegger in pa Avstrijanec Rogel, ta dva glasovala sta za ustanovitev gimnazije in kaj imata sedaj za to? „Vaterlandsverräther“ spredej, zadej in na vse strani, kjer se kateri poštenjakov oglasi, doni jima iz umazanih grešnih nemškonacijonalnih ust.

Drugi slučaj, kako krivična je ta zalega vsem in vsakemu kedor ne trobi v njih rog, je bila zahvala, ki so jo prišli dajat Ljubljancem na Dunaj za pomoč, ki so jo pred letom iz Dunaja v tolišni meri dobili. Zahvalili so se s tem, da so napravili na Dunaji velikanski in veličasten koncert, kakoršnih se tu le malo sliši, da si tudi na Dunaji vse poje, kar ima le količkaj grla za to? Vsi liberalni in kršćansosocijalni listi pisali so z največjim priznanjem in navdušeno pohvalo o teh dveh koncertih, le nemškonacijonalni so deloma molčali in to so bili boljši med njimi, ostali pa so grdo obrekovali naše pevce in kazali, kakor to le ti ljudje sami znajo. Prva in najostudnejša laž, ki jo je v tem oziru prinesla „Ostdeutsche Rundschau“, je bilo satanovo sumničenje, da Slovenci niso prišli semkaj zahvaljevati se, temveč politično na „korajžo“ klicati, češ, glejte nas, ki nam niti dvojezične gimnazije v Celji niste privošili, kako izobražen in olikan narod da vže smo itd.! S tem „O. R.“ ni nič drugega nameravala, kakor hvaležne Slovence vže naprej kolikor mogoče nepriljubljene storiti, kar se ji pa, čast Bogu in vrlim „Matičarjem“, ni posrečilo, da prav nasprotno se je zgodilo: Slovenci so pridobili v vseh krogih sočutnost, da je veselje!

Taki so nemškonacijonalci v narodnostnem oziru. Ne za las niso boljši gledé ljubezni do našega cesarja in njegove presvitle rodbine. Ako bi bilo v njih moči, poženo ga danes po svetu, kakor se reče beraču: „pojdi v božje ime!“, sami pa bi se vsedli na naglič ter hiteli v Berlin, kjer bi ponudili nemškemu cesarju naš prestol in cesarstvo. To so jedenkrat prispodobno vže storili. Romali so pred par leti tje kaj gori v „rajh“ k Bismarcku, kateremu so tožili, kako da jih v Avstriji pesté, zatirajo in davijo, in kako da jim neodrešenim bratom bija zvesto srce za nemške, ob Renu in Spreji bivaajoče brate, s katerimi zjedinjeni si želé živeti in umreti! Bismarck vzel je pa moko cunj, s katero jih je dobro poškopil, ki jim je rekel: „Veseli me, da ste mi prišli čestitat in hvala vam zato. Želim vam srečno pot in lepo vreme. Ako vam morem kaj svetovati, rekel bi vam, da človek na naj-

lepši način pokaže svojo narodnost s tem, ako se trdno oklene prestola svojega cesarja in njegove rodovine! Z Bogom gospodje“. Med tistimi romarji jih je bilo tudi mnogo iz zelene Štajerske, ki so svojo tego v Berlin oziroma Friedrichsruhe nesli. Skupili so jo!

In teh ljudij je po naših krajih več nego dosti. Oni so, ki kalé mir po krajih, kjer stanujejo Slovenci in Nemci skupaj; oni so, ki se povsod štulijo na prvaška mesta, če tudi je Slovencev recimo 990, Nemcev pa le 10 v dotičnem kraju; oni so, ki povsod iz trte izvijajo prepir in sovrašstvo, ako se tisti desetorici ne posreči speti se kviško, brate Slovane v prah teptajoč in oni so slednjič tisti, ki ob vsaki priliki vpijejo, da jih v Avstriji ob steno pritiskamo. Teh ljudi je več nego treba v Celji, v Mariboru, v Ptuj in drugod pov Slov. Štajerju, kjer se zbirajo okoli „Südmarke“ in od ondot na vse strani otepavajo in rujejo. Čuda veliko, da skoraj dve tretjini jih je v Gradcu, kjer so zalo metropolo naše dežele že tako oskrnili s prusaškim duhom, da je ondi res težko že najti gostilno, kjer ne bi bilo videti podob nemške cesarske rodovine, Bismarcka, Moltkeja, ranjkih cesarjev Friderika in Viljema. In prav ti ljudje, ki si pri vsem svojem dejanji in nehanji z vsemi štirimi na Nemško pomagajo, so in bodo v Avstriji povsod ovira, da ne bode mogoče skleniti tolikanj potrebnega miru in doseči blagodejnega sporazumljenja med narodi. Na Primorju nadomeščajo jih bratje povsem jim podobni, tako po duhu, kakor po dejanju, laška irredenta! Slovencu niti skrat ni tolikanj sovražen, kakor ga črta nemškonacijonalec in pa irredentar, čuvajmo se ju toraj!

† Luka Jeran.

Redki so že možje, ki so delovali v začetku preporoda našega naroda in baš minuli teden v soboto je v Ljubljani pokosila smrt jednega teh mož, stolnega kanonika in papeževga komornika Luko Jerana. Pokojnik se je rodil dne 16. oktobra 1818. leta v Javorjah na Gorenjskem. Obiskoval je glavno (ljudsko) šolo v Škofiji Loki, potem pa šel na gimnazijo v Karlovec. V Karlovcu se je naučil poleg hrvaščine tudi madjarščine. Bivanje v Zagrebu je pa tudi v nekem drugem oziru uplivalo na mladega gimnazijca. Tedaj je na Hrvatskem bilo tako imenovano ilirsko gibanje. Tega duha se je Jeran navzel in ga prenesel na Kranjsko, kjer se je pri njem razvilo v goreče slovenstvo.

Leta 1840. je Luka Jeran prišel v šesto šolo v Ljubljano. Na liceju, sedanji sedmi in osmi šoli, se je posebno pečal s slovenščino, učil se je pa tudi drugih slovanskih jezikov. Pri tem naj omenimo, da je pokojnik večkrat trdil, da ima poljansko slovensko narečje, katero govore, kjer je on doma, nekatere podobnosti v izgovoru s poljščino in ruščino. Učitelj slovenščine

ter se ves razdražen usedel na kratke in krive zadnje noge; pri tem je tako neumno gledal telovadca in hišnika, svojega gospodarja, da se nikdo izmed prisotnih ni mogel zdržati smeha.

„Famozno, famozno“, rekel je zopet baron, gladeč si obrto brado, katero je čez dolgo časa zopet jedenkrat oblažila britev pred včerajšnjim obiskom.

Mej splošnim krikom in smehom, ki se dolgo ni polegel, nagnil se je Buliř k meni. Bil je poleg mene kot velikan. Oči tega velikana, ki je vzbujal tako veselost, te čudne, sive oči so bile ta hip resne, nevesele, celó žalostne.

„Vprašali ste me“, dejal mi je na tihem. „Povem vam, kaj je na tem“.

„Še jedno, še jedno, gospod Buliř“, klical je karlinski zasebnik, kojega oči so se žarele zadovoljstva in veselja, katero je bilo jedini namen življenja tega gospoda.

„Vsak čas“, veli telovadec ter si z robcem, ki že dolgo ni bil zlikan in tudi ne čist, obriše potno čelo.

„Ah, to je bilo izvrstno, gospodje“, pravi Veverka, smejoč se.

„To je bilo tako kot takrat, ko —“ in pričel je pripovedovat pripovedko, jedno izmed tistih, katere si je agent žid takoj pri mizi zapisoval v posebno knjižico.

Ne da bi robec dejal iz roke, vzame telovadec novine ter jih razprostre pred sabo, da bi mu drugi ne videli na usta. Z drugo roko si podpre glavo ter govori, tiho, pretrgano in čez mero hlastno.

„Mislite si“, pravi, „da sem jo imel tako rad, da bi bil znorel“.

In oči se mu zaiskré.

„Nastopila je v starem gledališču na nasipih in celo Prago spravila iz uma. Naj vam to povem na kratko. Bila je neizrečno krasna. „Hvala“, pravi ter mrzko od sebe porine čašo, katero mu je ponudil poštni oficijal. „Šel sem k gledališču zaradi nje. A prej, kot sem nastopil prvokrat, izginila je iznenagla, kot bi se udrla v zemljo. Ž njo je pobegnil iz Prage mladič, sin trikratnega hišnega lastnika, ki si je nekaj časa potem, ko je bil ububožal, v Bremenu kroglo pognal skozi glavo. . . Hvala, še gori“.

„A z vgorkom si ožgete usta“, pravi oficijal, nudeč mu smodko, katero je bil opoludné dobil od svétnika.

„Hvala“.

„Prosim“.

„A pred tem“, nadaljuje telovadec, zažiga joč si trabuko, „govoril sem ž njo vsak dan — oh, to je bilo poljubovanje, moj Bog — in na tisoče priseg. Ali ni to smešno, prisegala sva si.

Bilo je to jako zaupno znanje“. Druge užigalice, katero je zapalil, niti ni prinesel k smodki. Bil je očividno razburjen in utrujen. „V treh letih sem bil v vseh čeških družbah. Dolgo nisem bil nikjer. Iskal sem jo. In našel. V nekem gnezdu na Moravskem. Predstavil sem se ravnatelju, kateremu sem pisal zaradi vsprejetja v službo. Ravnatelj je bil jedva oblečen, hotel se je baš briti. Levi rokav njegove srajce je bil raztrgan do manšete. „To je izvrstno, kolega“, dejal mi je, „prav pripravno postavlo imate. Tudi perilo imate jako lepo“, pristavi ter seže po mojem naprsniku. Kar ustopi ona.

„Buliř, Buliř“, v isti čas zakliče nekaj gostov, katerim je bilo dolgčas po njegovih komedijah.

„Pustite naju“, rekel je surovo in rezko, ne da bi se ozrl. Na srečo je oficijal zopet govoril o sinovi maturi in iz tega pripovedovanja se ni dal spraviti.

„Ona!“ nadaljeval je, živo gledaje mi v oči. Pogled se mu je svetil, kot človeku, ki ima mrzlico.

„Vzkriknila je na pragu in obstala. Tudi ona je bila skoro pol oblečena. Niti besedice nisem mogel izpregovoriti. A zdelo se mi je, da me nekaj sili, da bi zavpil: Herma, Hermina moja! in da bi jo strastno pritisknil na prsi. . .“

(Konec prihodnjič.)

pri Ločah; Jurij Voglar, posestnik na Kozjem vrhu; Jurij Plešivčnik, posestnik, Gorenje; Josef Stökl, poslovođa, Laško; Janez Mörth, posestnik, Dolnja Vižinga, Frice Burger, kemiker v Št. Lenartu; Peter Sorčnik, oštr na Pulskavi; Albert Rauscher, usnjar, Sv. Duh pri Ločah; Josef Serbec, trgovec z lesom v Selnici; Rudolf Grosser, trgovec v Podčetrtku; Rihard Diermayer, knjigovodja, Št. Lenart; Josef Hattenberger, oskrbnik v Misu; Jernej Zamolo, trgovec v Račjem; Franc Lorber, posestnik v Partinji; Maks Kossar, c. k. notar v Ptui; Avgust Slanitz, posestnik na Bregu pri Ptui. Namestniki pa so: Anton Maloprou, Matevž Korinšek v Celji; Josef Lorber v Žalci; Anton Čanč v Celji; Josef Žigan v Žalci; Franc Herzmann, Josef Rebevšek, Anton Chiba, Josef Jacky v Celji.

Spodnje-štajerske novice.

(Letošnji novomašniki.) Dvajset novomašnikov dobi letos naša škofija in sicer bodo v mašnike posvečeni č. gg. bogoslovci IV. leta: Anton Drofenik iz Kostivnice, Jakob Fink iz Žič, Franc Gomilšek od Sv. Petra in Pavla v Ptui, Franc Gosak iz Žič, Anton Kovačič od Sv. Eme, Franc Kozelj iz Hajdina, Martin Kranjc iz Manjšberga, Ivan Lorbek od Sv. Lenarta v Slov. gor., Anton Miklič iz Dobropolja na Kranjskem, Makso Ocvirek iz Celja, Anton Srabočan iz Celja, Ivan Šanda iz Rogatca, Franc Schreiner od Sv. Križa pri Ljutomeru, Jožef Vodošek od Sv. Lovrenca na Dravskem polju. — Iz III. leta: Franc Bohak iz Poličan, Ivan Grobelšek iz Žič, Jožef Hohnjec od Sv. Petra pod Svetimi gorami, Friderik Horvat od Sv. Lenarta pri Vel. Nedelji, Ivan Jančič iz Laporja in Franc Krulje iz Brežic.

(Iz Laškega trga.) V ponedeljek dne 27. apr. t. l. ponesrečil se je pri stavbi slovenske šole v Laškem trgu delavec Jože Jurič. Kamen padel mu je na nogo in mu jo zlomil. Jurič je oženjen in oče osmerih otrok, pa brez premoženja. Bil je eden najprirednejših delavcev.

(Žalec.) Dne 14. majnika t. l. priredi prostovoljna požarna bramba v Žalcu veliko tombolo z več ko sto lepimi dobitki. Ob enem bode veselica, pri kateri igra šmarska godba. Natančneji vspeh naznani se pozneje z vabili in po časnikih.

(Gotovlje.) 27. aprila 1896. Pri danes se vršeci volitvi v občinski zastop Gotovlje so bili izvoljeni v odbor naslednji možje: Janez Rak, Blaž Brinovec, Lukež Antloga, Anton Reher, Janez Flis, Franc Žovnjir, Gregor Lilija, Franc Baš, Andrej Antloga, Franc Cilenšek, Vinko Kotnik in Matija Kolar.

(V Št. Pavlu v Savinjski dolini) končal si je življenje 17letni Jožef Žager. Ustrelil se je z revolverjem. Urok samomoru ni znan.

(Tat vlomil) je na pošto v Št. Pavlu v Sav. dolini. Skopal je skoz zid veliko luknjo. Našel pa je samo 2 gl. in jezen odšel, ker se mu je tako slabo izplačalo mučno delo.

(Na Polzeli) potekla je že pred letom dni bivšemu županu njegova doba. A do danes še ni oddal županske oblasti in tudi še ne priredi nove volitve župana. Radovedni smo, kaj prav za prav namerava in kaj poreče višja oblast k takemu postopanju.

(Iz Solčave.) Na Cvetno nedeljo imeli smo velik gospodarski shod. Poročal je deželni živinozdravnik g. Martin Jelovšek iz Braslovč o vspešni govedoreji, o pravih hlevih in gospodarstvu v hlevu, potem o pripravljanju živinskega gnoja in o uporabi istega na travnikih in pašnikih ter končno o mlekarstvu sploh. Nad dvesto ljudi poslušalo je temeljiti poduk. Marsi kateri gospodar je uvidel, koliko goldinarjev mu gre v nič, radi nepravilnega ravnanja in koliko desetakov bi lahko pridobil s pravo govedorejo in lepo živino. Taka predavanja so res vredna zlata in nam kmetom toli potrebna, kakor vsakdanja hrana. Prav hvaležni smo gospodu M. Jelovšku. Posebno pa nas še veseli, ker je gospod živinozdravnik obljubil, da pride v jeseni k nam na planino, da bode še posebe nas podučil, kako ravnati z mlekom, da dobimo pravo okusno su-

rovo maslo in vpeljal smer, katero je proučil na Švicarskem na svojem zadnjem strokovnem potovanju.

(Iz Solčave.) Veselo novico Vam poročam. V Solčavi dobimo c. kr. pošto. S tem nam bode zelo vstreženo, ker imamo potem dnevno zvezo. — V Logarjevi dolini je kupilo slovensko planinsko društvo Plesnikovo zavetišče in dva oralna zemlje. Nemci so nam tudi tukaj hoteli delati zgago, pa se jih bomo že ubranili. — Slovenci mislimo zidati hotel. Za tuje bode to zelo ugodno, ker tako lepega planinskega kraja ni kmalo, kakor pri nas.

(Redek pa vesel dogodek) je gotovo ta, da sta dobila dva sina znanega posestnika Karol Vrečerja v Vojniku v enem dnevu zlat ovrtnik. Starejši sin (Karol) postal je namreč s 1. majem štabni zdravnik, mlajši (Konrad) pa intendant pri 14. voju. — Častitamo rodoljubnemu očetu prav iz srca.

(Iz Št. Jurja ob juž. železnici.) Dne 27. apr. t. l. položili smo k večnemu počitku blago pospo Marijo Šuklje, mater zdravnika g. dr. Hinko Šukljeta. Ranjca gospa je bila zlata duša, skrbna mati in dobrotnica vsakomur, kdor se je obrnil s kako prošnjo do nje. Bila je tiha, ponižna, pohlevna ter skrbela, da bi med vsemi vladal mir in ljubezen. Mučna bolezen trpinčila jo je nad poldrugo leto, a ranjca prenašala je vse silne bolečine z redko udanostjo in voljo. Zato pa so se rosile oči skoro vsih, ki so jo spremili do gomile. Večni ji spomin!

(Cesta iz Zidanega mosta v Širje) je sedaj prav lepo in dobro popravljena, tako, da je mogoče tudi voziti. Mnogo je poleg občine storil za to popravo tudi prejšnji grajščak, za kar se mu lepo zahvalimo. — Popravljena je tudi cesta iz Zidanega mosta v Trbolje. To cesto rabi skoro izključno premogarska družba v Trbovljah. Zato pa ne moremo zapopasti kako je mogel okrajni zastop laški prevzeti to cesto med okrajne ceste in moramo mi kmetje plačevati cesto bogati trboveljski družbi, ko smo vendar uboge pare. Tako je koder gospodari nemškutar. Kmeta vse pesti, da se gospoda lahko po gladki cesti vozi.

(Na Dolu.) Bakljado so napravili delavci kemične fabrike svojemu tehničnemu ravnatelju velerodnemu gospodu Juriju vitezu Gossleth, o priliki njegovega godu dne 23. aprila t. l. Rudniška godba napravila mu je podoknico, med tem pa se je prižgal mogočen kres, spuščale rakete in grmeli so topiči. Vsa okna tvorniških hiš bila so krasno razsvetljena in v krasni umetni ogenj razširjeval je svoj čarobni svet po celej okolici. Iz tega se lahko sklepa na ljubezen in zaupanje, katero vlada med delavci in delodajalcem.

(Poštni urad v Loki pri Zidanem mostu.) ima od 1. aprila do 31. septembra vsakega leta dvakratno zvezo na dan s poštnim uradom na Zidanem mostu. V kratkem se otvori tudi brzojavni urad v Loki.

(Odbor kmetijske podružnice za Trbovlje in okolico) sestavlja se je za leto 1896 tako-le: predsednik velečastiti gospod Anton Fischer, župnik na Dolu; podpredsednik gospod Ferdinand Roš, veleposestnik in župan v Hrastniku; tajnik g. Anton Gnus, nadučitelj na Dolu; blagajnik g. Frančišek Kalan, posestnik v Trbovljah; odborniki so pa gg. Ivan Meke, trgovec, Lovro Lah, učitelj, I. Vouk, trgovec in Peter Rückl, posestnik.

(Gledališče čitalnice v Brežicah.) V nedeljo, dne 3. maja 1896. XIII. predstava diletantov. 1. „V Ljubljano jo dajmo!“ Izvirna veseloigra v treh dejanjih. Spisal Josip Ogrinec. 2. Petje in tamburanje. 3. Prosta zabava. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina 50 kr.

(Iz Slatine.) (Križec za zasluge). Pri priliki odlikovanja dr. Hoisela s srbskim redom sv. Save občudoval je ožji svet njegovih privržencev z nekakim strahom tega junaka, ter si gotovo v duhu domišljeval velevažne odločne zasluge. Da pa ni bila prejšnja srbska vlada sosebno izbirčna pri enakih odlikovanjih, prepričal sem se ravno kar. Po naključni zagledam te dni v stanovanju nekega gozdarja v krasnem okviru — v cirilici pisano — diplomu kralja Milana I. Ta diploma opremja odlikovanje ovega gozdarja z zlato svetinjo s krono. Glasi se: „Njegovo Veličastvo gospodar i kralj Srbije Milan I. blagovolelo je odli-

kovati z zlatom medalom za krunom gospodina N. N. za učinene zlie“. A kakove so li bile te želje! Imenovani gozdar imel je nekaj jerebic v svojih goščah, katere je izročil na milost in nemilost Nj. Veličastvu v streljanje. Morebiti si je naš gospod doktor tudi na podoben način svoj red zaslužil. Državna tajnost!

(Božjepotniki na sv. Višarje) zbirajo se iz Štajerske in Koroške dne 11. maja t. l. v Celovci. Ob 11. uri bode ondi sv. maša v farni cerkvi od koder gremo potem skupno na božjo pot.

(V Čadramu.) Pri nas je svinjereja eden glavnih gospodarskih dohodkov. Mnogo smo se že trudili naše pleme zboljšati, a vendar nismo dosegli pravega vspeha. Zato pa smo prišli v nedeljo dne 26. aprila v obilnem številu k predavanju o umni svinoreji, katerega je vodil gosp. živinozdravnik M. Jelovšek iz Braslovč. Gospodu živinozdravniku se pozna, da ni novinec na tem polju in radi se bomo ravnali po njegovih temeljnih nasvetih. Njemu pa izrekamo za ta važni poduk prav iskreno zahvalo.

(Iz Žusena.) dne 28. aprila 1896. (Šolske zadeve.) Naša šola je zdaj od početka meseca aprila zaprta, ker nimamo učitelja. Dosedajni naš obče priljubljeni gosp. učitelj Jožef Kotnik, ki je bil tudi več let občinski odbornik, nas je zapustil in se podal na lepšo štacijo blizu Maribora. Naša šolska mladina je zgubila v njem blazega in vzglednega odgojitelja in obče miroljubnega, značajnega učitelja. Več let je pri nas mirno in skrbno po svoji moči deloval v prosep šole ter nas varoval večjih šolskih stroškov in zdaj nas je prehitro zapustil. Hvaležno mu toraj želimo na novi štaciji sreče in zadovoljnosti. Ostane nam vselej v blagem in hvaležnem spominu! Tiste osebe v naši občini pa, ki so tako ravnale in dosegle, da smo zdaj brez učitelja, naj toraj nujno skrbijo, da dobimo brž spet dobrega in značajnega učitelja!

(Iz Kapele pri Radgoni.) Dne 3. maja t. l. popoldne priredi naše bralno društvo izlet v bližnjo Boračevo, kjer se s prijaznim sodelovanjem slavnih cvenskih tamburašev v Veberičevi gostilni vrši veselica z naslednjim vspehom: 1.) H. Sattner: Majniku v pozdrav (mešani zbor). 2.) Tamburaška koračnica. 3.) H. Sattner: Pogled v nedolžno oko (čvetospev). 4.) Hr. Volarič: Pri zibeli (mešani zbor). 5.) M. Farkaš: Venec hrvaških narodnih pesmi (udarjajo tamburaši). 6.) A. Foerster: Kitica slov. narodnih pesmi (moški zbor). 7.) H. Sattner: Na planine! (mešani zbor z bariton-solo). 8.) F. V. Alstrom: Valse elegante (udarjajo tamburaši). Potem sledi tombola in prosta zabava. Veselica se vrši pri vsakem vremenu. Da se v prav velikem številu snidemo, upajo narodni Kapelčani.

(Vabilo k izletu) „Učiteljskega društva za ptujski okraj“ dne 7. majnika t. l. v Vurberg. Vspeh: 1. Sveta maša ob 10. uri v farni cerkvi. 2. Ogledovanje vurberškega grada. 3. Zborovanje v šolskem poslopju, pri katerem bode gosp. ravnatelj Schreiner o času primernem predmetu govoril. 4. Skupni obed in prosta zabava v gostilnici gosp. Sorka. Odbor se zanaša na polnoštevno udeležbo društvenih udov, vabi pa najuljudneje k temu izletu p. n. cenjene tovariše in tovarišice iz sosednih in drugih okrajev. Dobro došli pa nam bodo tudi neučitelji, prijatelji šole in učiteljstva.

(Slov. pevsko društvo v Ptui) je ukrenilo v odborovi seji dne 18. aprila 1896, da priredi letošnji veliki pevski zbor v „Narodnem domu“ v Brežicah, v nedeljo dne 16. avgusta 1896. Za ta veliki pevski zbor so se določile naslednje pesmi: a) moški zbori: „Vojaci na potu“, A. Nedved. „Pastir“, Ferdo Juvanc, učitelj v Cerknici na Notranjskem. „Zivila Hrvatska“ in „Večer na Savi“, Iv. pl. Zajc; b) mešana zbora: „Naše gore“ A. Foerster in „Romanca“, Fr. Ser. Vilhar v Zagrebu. Zadnja skladba je posvečena vrli rodoljubkinji gospe dr. Tavčarjevi. Pesmi „Pastir“ in „Romanca“ sta novi in od odbora „Slov. pevskega društva“ s častnima dariloma nagrajeni. Glede teh dveh pesmi si pridržuje odbor vsa prava do velicega koncerta v nedeljo dne 16. avgusta 1896; ostale štiri pesmi so umotvori najodličnejših jugoslovanskih glasbenikov ter vsem izobraženim Hrvatom in Slovincem omiljene znanke. Z ozirrom na kratek čas do velicega koncerta in po-

trebo, da se začno pesmi takoj učiti, uljudno prosimo vse častite društvene poverjenike, kakor tudi posamezne velecejenjene slovenske pevke in pevce v onih krajih, koder nima društvo poverjenikov, naj blagovolijo nemudoma odboru v Ptuj na znanje dati, koliko in katere glase za koncert določenih pesmi želi, ozir. koliko in katere partiture se naj jim upošlje. Kdor se oglasi za note, tega si usojamo vpisati in smatrati izvršujočim članom „Slov. pevskega društva“. Društvenik more biti vsak prijatelj (gospodje, gospe in gospe) slovenskega in sploh slovanskega petja in glasbe. Izvršujoč društvenik je vsak, ki pri pevskih in glasbenih zborih sodeluje, ter na leto 1 gld. društvenine plačuje. Odboru je bila prva in glavna skrb, podati slavnemu občinstvu nekaj izvirnega, novega; zato je s svoječasnimi razpisom dveh častnih daril za najboljši moški in mešani zbor priskrbel za koncertni vspeh dve novi pesmi, v katerih se je strog večak kaj pohvalno izrekel. Zdaj pa je na čestitih slovenskih pevkah in pevcih, da s stanovitno in resno vadbo pripomorejo nagrajenima skladbama do častnega in popolnega vspeha ter oslavijo sebe in slovensko pesem na dan 16. avgusta 1896.

(Iz Središča.) Naši konji slovijo od nekdaj ne le po ožji domovini, temveč daleč po svetu. Razumno je, da se vsak gospodar briga kar največ moč izrediti lepe konjiče, čile tekače, kateri se prodajajo za visoko ceno. Zato pa nam ostane nedelja dne 19. aprila t. l. v nepozabnem spominu, ko se je cenjeni gospod živinozdravnik M. Jelovšek iz Braslovč potrudil k nam in nam razjasnil marsikaj o čemer sedaj nismo vedeli pri konjereji. Govoril je tako dokazljivo in resnično, da smo mu vsi mnogoštevilni poslušalci in konjereji z veseljem pritrjevali. — Podučil nas je tudi kako se obvarujemo pred strašno svinjsko kugo, katere se tolikrat zanaša iz bližnje Ogerske med naše prešiče. Veliko smo se priučili in želimo vsi, da bi se taki in enaki gospodarski shodi večkrat prirejali, ker dobro vemo, da je istinit pregovor „Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!“

Druge slovenske novice.

(Umrli je) v Ljubljani dne 21. aprila t. l. gospa Gabrijela Lozarjeva, roj. Tomanova. Bila je dobra Slovenka in v Ljubljani jako čislana, kar je posebno pokazal njen pogreb.

(Vojaškega preskrbovališča) v Ljubljani vojaška uprava drugače ne odstopi mestni občini, kakor če na primernem kraju zgradi novo preskrbovališče. Prostor, kjer sedaj stoji vojaško preskrbovališče bi občina jako potrebovala za daljni razvoj mesta. Zahteva vojaškega erarja je pretirana. Za staro, po potresu močno pretreseno poslopje hoče vojna uprava imeti novo. Mesto že več let prosi, da se jej prepusti vojaško preskrbovališče po primerni ceni, a je vse zastoj.

(Samomor v Ljubljani.) Minuli teden v petek se je ustrelil v kopališču pri „Slonu“ v Ljubljani 38letni Ivan Listner, knjigovodja J. Giontinijeve knjigotržnice. Listner je služil pri omenjeni trdnici 18 let in je bil v Ljubljani sploh znana oseba. Kaj je uzrok samomoru, ni znano.

(Krajevna železnica Ljubljana-Vrhnika.) V Ljubljano so se minuli teden pripeljali inženirji da izdelajo podrobni načrt za železnico iz Ljubljane na Vrhniko. Upati je, da se ta železnica začne v kratkem delati.

(V apnenico je padel.) Dne 22. m. m. so v Lukovici, v brdskem okraju na Kranjskem apno spravljali iz kuhane apnenice. Pri tem so pa malo neprevidno ravnali. Apnenica je bila še vroča. Apno so spodaj jemali iz apnenice, vrh pa cel pustili. Bilo bi vse delavce podsulo, da ni zavpil zunaj apnenice stoječ voznik: „Bežite, podira se!“ Dva hlapca sta hitro iz apnenice skočila, domači sin Karol Vever se je pa malo obotavljal, in ga je zasulo. Hlapci so hitro prihiteli in oprostili roke in glavo. Izkopati ga pa iz apnenice niso mogli tri četrt ure, ker se je še vedno podiralo. Ohranil je Vever vedno zavednost. Tuj duhovnik, ki je prišel mimo, mu je dal blagoslov. Po rokah in trebuhu je bil hudo ožgan, jedno nogo mu je bilo strlo. Komaj so ga iz apnenice izvlekli, že je umrl. Pokojnik je bil sin občeznanega krčmarja in veletržca, načelnik požarne brambe, zvest narodnjak. Imel je še

samo 32 let. Njegova smrt je vzbudila občno sožalje.

(Vlak je povozil) dne 27. aprila t. l. blizu Škofje Loke 30letnega kočarja Kajzerja, ki se je pijan vračal domu. Kajzer je bil precej nevarno poškodovan.

(Požar.) Dne 24. aprila je bil začel goreti kozolec pri Šmarju na Kranjskem. Da ni požarna bramba ognja hitro omejila, bila bi morda pogorela vsa vas. Kako je nastal požar, se ne ve.

(Cigani) vlomili so dne 21. aprila v žitnico Janeza Štruklja v Ustju pri Igu na Kranjskem in odnesli jestvin v vrednosti 30 goldinarjev.

(Veliko K. ševje.) Cesar je potrdil zakon, da se vasi Gnadenhof in Hutterhäuser združita s Kočevjem. S tem je pač nemškimi Kočevarjem za zmirom zagotovljena večina pri volitvi v deželni zbor v mestnem volilnem okraju Kočevje-Ribnica.

(Semenj v Metliki.) Deželna vlada kranjska, je dovolila, da se preloži na 15. dan decembra semenj, ki bi imel biti v Metliki dne 8. decembra.

(Izseljevanje v Brazilijo.) Te dni se je iz Slavine na Notranjskem 120 oseb odpeljalo v Ameriko. Vožnjo in vse stroške od Vidma je zanje plačalo društvo „Signore Brasiliano“. Sprejemali so pa le družine. Brez ženske niso vspregledili nobenega. Slabe gospodarske razmere silijo ljudi v tuje kraje iskat si zaslužka.

(Volitve v celovski mestni zbor) vrše se ta teden. V tretjem razredu je voljen poleg treh liberalcev konservativec baron Mandorff. Da je zmagal konservativec v glavnem mestu Koroške, ki je še nedavno veljala za nepremagljivo trdnjavo nemškega liberalizma je vsekako pomenljivo. Liberalci sedaj s svojim „Bauernbundom“ ne bodo mogli lahko delati zgage po kmetih, ko se niti v Celovcu več varne ne čutijo.

(Umrli je) Teodor pl. Scala, ravnatelj obratnega ravnateljstva državnih železnic v Beljaku, častni meščan ljubljanski. Za Ljubljano si je bil pridobil veliko zaslug ob lanskem potresu.

(Nemški zdravnik na Slovenskem.) V Grevinje na Koroškem je prišel za zdravnika trd Nemec po rodu in mišljenju, da si je ta občina skoro izključno slovenska. Če pride kak Slovenec ga prosit zdravniške pomoči, zakriči nad njim: „Niks windisch, nur deutsch“. Tako govori s Slovenci mož, ki hoče živeti od slovenskega denarja.

(Zopet panslavist?) Italijanski listi se grozno hudejejo da je sedanji konzistorijalni vikar v Trstu mons. Črne Slovenec. Jeze se, da bode začasno panslavist vodil tržaško škofijo. Morda se potem potolažijo, ako postane dr. Flapp škof tržaški. Sedaj se zopet o njem govori, da pride v Trst. Minuli teden je škof Flapp bil v Trstu pri namestniku in v Gorici pri nadškofu, kar je baje v zvezi z imenovanjem novega tržaškega škofa.

(Nesreča v arzenalu.) Kotlar Albert Davber je pal v „Lojdovem“ arzenalu v Trstu raz 11 metrov visok oder in se tako poškodoval, da je umrl. Ostavil je vdovo s šest nedoraslimi otroki.

(Razmere pri sodišču v Pulju.) Skoro vsa puljska okolica je slovanska, a ljudje dobivajo od sodišča le italijanske pozivnice in odloke. Vse obravnave vrše se le v italijanščini. Zapisniki se pišejo samo italijanski, v zemljiški knjigi nahajajo se le italijanski vpisi. Tudi kazenske obravnave vrše se samo v italijanščini. Hrvatske razsodbe ne dobiš, če jo še tako zahtevaš. Od petih sodnikov zna samo eden hrvatski, od štirih kancelistov tudi jeden in od sedmih pisarjev tudi jeden. Tu je pač še dolg pot do narodne enakopravnosti.

(Italijanska skrb za isterske Rumune.) Tržaški italijanski listi so nakrat začeli se zanimati za Rumune, katerih je par sto naseljenih v podgrajski županiji v Istri. Zanje zahtevajo posebno šolo, in da se jim pošlje rumunskih svečenikov. Hvalijo njih inteligentnost. Vsa ta skrb za Rumune, katere so še nedavno sovražili, prihaja le od tod, ker se boje, da se ne bi slovenili. Če jih rešijo slovanske poplave, utegnejo ti Rumuni kedaj biti še dobri Italijani.

(Čudne razmere) vladajo pri sodiščih v Istri. V pravdi proti trgovcu Brtoši je n. pr. rovinjsko sodišče razpravljalo in pisalo vse ita-

lijanski, dasi je Brtoša zahteval hrvatsko obravnavanje. Najvišje sodišče je pa izdalo končno razsodbo v nemščini in hrvaščini. Na Dunaji se torej spoštuje hrvaščina, v Istri, kjer je deželni jezik, pa ne. — Pa tudi stvar sama je zanimiva. Brtoša je bil obsojen v Rovinju na šest tednov zapora, ker je imel v oknu svoje prodajalnice razobešeno zagrinjalo, na katerem je bila naslikana žena, ki v roki drži zastavo na kateri je bilo zapisano: Živela hrvatska! Najvišje sodišče je to modro razsodbo isterskih sodnikov razveljavilo po § 362 kaz. zak., po katerem je treba, da v razveljavljanje dovoli ves senat in najvišji državni pravdnik. Nobeden ni našel v postopanju zatoženčevem najmanjše krivde.

(Slovenski klub na Dunaju) priredi v soboto 2. maja t. l. zabavni večer v „Restaurant International“ L. Neuer Markt, v zimskem vrtu. Berilo ima vč. gosp. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan itd. Muzikalni del vspelega izvajajo Umetnica gospodična Ema Švigl na glasoviru, gospod Vekoslav Vaupotič na citrah, in klubov pevske oktet. Vspored: 1. 1. Vaupotič: Na zdar, koračnica po slovenskih motivih, posvečena slovenskemu klubu o njegovi desetnici — na glasoviru. Berilo: Potovanje od Jeruzalema do mrtvega morja. 2. a) Dr. B. Ipavec: Iz opere Teharski plemiči: „Zemlja noč pokriva“; b) Vaupotič: Ljubezni nisem nikdar Ti zakril, pesem na citrah na lok in na glasoviru. 3. Chopin: Polonaise, op. 22, na glasoviru. 4. Volarič: Eno devo le bom ljubil, petje. II. 5. Dvořák: Šumljajenje listja, pesem na citrah na lok in na glasoviru. 6. Moszkowski: Valček, op. 34, na glasoviru. 7. Mašek: Lahko noč, petje. 8. Vaupotič: Okrogleg z murskega polja, na citrah. Začetek ob osmih zvečer. Pristop imajo samo povabljeni.

Druge avstrijske novice.

(Dunajsko župansko vprašanje) V ponedeljek je cesar vsprejel dr. K. Luegerja v avdijenci. Razložil mu je, da ga pri sedanjih razmerah ne more potrditi za župana, da pa pozna njegovo osobno poštenost, nadarjenost in zvestobo do prestola in domovine. Zato pa pričakuje od njega, da se sam odpove županstvu in tako omogoči urejenje stvari na Dunaji. Dr. Lueger je na to odgovoril, da je pokoren Najvišji želji. Govori se, da je pri tej avdijenci cesar popolnoma priznal pomen protisemitske stranke. Dr. Lueger se je po avdijenci takoj odpeljal k okrajnemu glavarju Friebeisu in mu naznanil, da se odpove županstvu. Te dni bode nova volitev. Voljen bode županom najbrž kak manj znan mož, ki se bode dal voditi dr. Luegerju, kateri bode prvi podžupan. Liberalci so jako nevoljni, da je cesar pohvalil dr. Luegerja in da se je to razglasilo. Imeli so že posvetovanje, da bi zaradi tega jeli vladi nasprotovati, kajti grof Badeni je nasvetoval tako rešitev dunajskega vprašanja. Naposled so se pa le premislili, dobro vedoč, da brez vladne pomoči pri prihodnjih volitvah nimajo računati na noben vspeh. Krščanski socialisti so največ zadovoljni, da se je dr. Lueger odpovedal na željo cesarjevo; le prusofilski nemški nacionalci se jeze. Po njih mnenju bi se dr. Lueger ne smel udati. Občno se pa misli, da novi župan ne bode dolgo ostal, temveč se bode kmalu odpovedal. Potem bode pa zopet voljen dr. Lueger, katerega bode cesar potrdil, ker se bodo razmere že toliko premenile, da za to ne bode nobene ovire.

(Volilna reforma.) Ta teden se v državnem zboru vrši obravnavo o volilni reformi. V glavni debati sta od slovenskih poslancev govorila g. dr. Gregorec in Pfeifer. Prvi je v izvrstnem govoru dokazal, da se s to volilno reformo Slovencem zgodi nova krivica. 800.000 štajerskih Nemcev bode imelo 23 poslancev, 400.000 Slovencev pa le 4. Ne odpravi se pa s to predlogo nobena krivica volilnega reda. Gosp. Pfeifer se je pa izrekel proti občni volilni pravici, za katero bi bil on samo, ko bi se volilo po poklicih. Odklonil se je z veliko večino Slavikov predlog, da se naj vpelje občna volilna pravica. Zanj je glasoval izmed slovenskih poslancev samo g. Koblar, proti njemu so glasovali gg. Robič, Klun, Pfeifer in Višnikar, drugih slovenskih poslancev pa ni bilo pri glasovanju. Gosp. Klun je v podrobni debati zagovarjal svoj predlog, naj se dasta Kranjski v

novi kuriji dva poslanca. Ta predlog se je odklonil z veliko večino. Zaradi tega slovenski poslanci v tretjem branju ne mislijo glasovati za vladno predlogo. Poljaki so glasovali za Klu-nov predlog in se zaradi tega grozno zamerili levičarjem, kateri so že pretili, da zaradi tega glasujejo proti volilni reformi in tako onemogočijo sedanjo „poljsko“ vlado. Grof Hohenwart se ne udeležuje posvetovanja o volilni reformi. Vladna predloga mu ne ugaja. Proti njej pa ne more lahko glasovati, ker je želja cesarjeva, da se izvrši volilna reforma.

(Budimpeštansko vseučilišče proti Dunaj-čanom.) Dunajska tvrdka Reichert je zaradi svojih fizikalnih instrumentov svetovno znana. Dosedaj je tudi budimpeštansko vseučilišče pri njej naročevalo razne instrumente. Zadnje dni je tudi omenjena tvrdka vseučilišču poslala neko ponudbo, a je dobila odgovor, da vseučilišče ne more ničesar več naročiti na Dunaju, ker se Dunajčanje navdušujejo za dr. Luegerja, ki vedno zabavlja proti Madjarom. Naročevalo bode le v Berolinu in Parizu. Kaj bode pa pač storiti Madjarom, ako kadaj Dunajčanje jednako odgo-vore, da ne marajo več ogerske moke in ogerske živine, ker madjarski politiki tako čvrsto zabav-ljajo proti Dunaju in naši državni polovici sploh. Madjari bi silno čutili ta udarec, zato je pa nespametno tako izzivanje.

(Učenje zgodovine.) Po nekaterih ogerskih srednjih šolah se uči zgodovina naravnost v Avstriji in Habsburški vladarski rodbini sovra-žnem duhu. To je grajal v svojem poročilu učnemu ministerstvu poslanec dr. Schwicher, ki je bil vladni komisar pri zrelostnih izpitih v Pe-čuhu. Minister je zaradi tega izrekel dr. Schwi-cherju priznanje in zahvalo. Skrajna opozicija je v zbornici zaradi tega dr. Schwicherja napala. Kaj označljivo za razmere na Ogerskem je, da se učni minister ni upal potegniti zanj, temveč ga je še prosil, naj nikar ne dopoveduje, kakšno pismo mu je pisal. Letos pa vlada ni več ime-novala dr. Schwicherja za vladnega komisarja pri zrelostnih izpitih. Kaznovan je torej zaradi svoje lojalnosti.

(Obsojeni Rusini.) Okrajno glavarstvo v Sokalu je obsodilo tri rusinske kmete vsakega na 25 gld. globe, ker so nabirali za rusinsko deputacijo, ki je šla na Dunaj. Dotični trije ru-sinski kmetje so pa v tako slabih razmerah, da bodo morali prodati njive, ako hočejo plačati globe. Gališko namestništvo je razsodbo okraj-nega glavarstva potrdilo.

(Madjari in Slovani.) Madjari niso še za-dovoljni, da doma preganjajo Slované, radi bi jih še v Ameriki. Več ogerskih Slovanov je vedno na delu v Ameriki. Ondu imajo svoja društva in se navdušujejo za svojo domačo govorico. Ko se domu povrnejo in seboj prinesejo nekaj denarja, se pa še bolj zavedajo svoje narodnosti, kakor poprej. To pa ni prav ogerski vladi in ni jenjala poprej, da se osnuje v Filadelfiji avstrijski kon-zulat, ki bode imel pred vsem paziti, da se ne bode preveč razširjal pravi slavizem mej oger-skimi Slovani v Ameriki. To pišejo madjarski listi sami. Konzul bode moral poizvedovati, kdo kaj bolj razširja slovansko mišljenje, da bodo huje nanj pazili, ko se vrne v domovino. Tudi mislijo v Ameriko poslati madjarske učitelje, da se ondu za ogerske državljane osnujejo madjarske šole. Te šole bodo pa pač prazne. Sicer pa mis-limo, da grof Goluchovski ne bode pustil, da bi bil konzulat služil le madjarskim namenom.

Ogled po širnem svetu.

(K kronanju ruskega carja) v Moskvo pojde tudi godba jednega avstrijskega polka v uniformi.

(Hammerstein — obsojen.) Berolinsko so-dišče je obsodilo zaradi ponarejanja listin, golju-fije in poneverjanja bivšega vodja pruskih kon-servativcev, prijatelja kneza Bismarcka, glavnega urednika „Kreuzzeitunge“ barona Hammersteina v triletno ječo in na 1500 globe ter petletno zgubo časti. Ta mož je igral jako veliko ulogo v političnem življenju na Nemškem in je zlasti rad drugim očital pomanjkanje npravnosti. Vse, kar ni bilo v njegovem taborju, bi bil rad pro-glazil za same tatove in goljufe. Posebno je bil velik sovražnik židom. Hotel je ves čas veljat

za najboljšega protestanta. Ta obsodba je hud udarec za protestantsko konservativno stranko, posebno zaradi tega, ker se je dognalo, da je že precej časa vedela za nekatere njegove sle-parije in ni ničesa storila, da bi se ga otresla, temveč je njegove sleparije še prikrivala. Mej židovskimi liberalci, kjer se ne manjka hudob-nih sleparjev, je pa sedaj veliko veselje.

(Finančni polom v Italiji.) Hranilnica v Raveni je ustavila svoja plačila. Pa tudi več drugim denarnim zavodom v Italiji preti polom. **(Radikalno ministerstvo)** je na Francoskem odstopilo, ker se ni upalo zmagati nasprotovanja senatovega. Predsednik republike je naročil zmer-nemu republikancu Melineju, naj sestavi novo vlado. Hanotoux bode novi minister vnanih stvari. Radikalci in socialisti so silno razburjeni in že hujskajo prebivalstvo k vstaji.

(Na Koreji) v Vzhodni Aziji domačini more in ropajo Japonce. Japonska vlada tega ne bode mogla dolgo mirno gledati in v kratkem se utegne začeti vojna. Korejci so posebno jezni na Ja-ponce, ker carine, katere so Japonci uveli na Koreji uničujejo trgovino s sladkorjem in kavo.

(Nemiri na Kreti.) Na otoku Kreta so bili zopet nemiri, v katerih je ubitih pet turških vo-jakov in jeden kristjan.

(Rusinski naseljenci v Braziliji.) Več tisoč Rusincev se je izselilo v Brazilijo. Večina se jih je naselila v državi Parana blizu vkupe in se bodo v svoji novi domovini pečali s kmetijstvom. Tem naseljencem v Braziliji ne ugaja, da nimajo svojih duhovnikov in božje službe po svojem obredu. Obrnili so se do izseljevalnega rusinskega odbora v Levovu, da izposluje na višjih mestih, da se v Brazilijo pošljejo rusinski duhovniki. Več članov tega odbora je bilo šlo k metropolitu kardinalu Sembratoviču in ga prosilo, naj deluje na to, da se osnuje v Braziliji rusinskokatoliška škofija in se tje pošljejo rusinski duhovniki. To je potreba zaradi tega, da izseljenci tudi v Ame-riki ohranijo svojo narodnost. Kardinal je ob-ljubil, da bode vse storil, kar je v njegovih močeh.

(Italijani v Afriki.) Mirovna pogajanja mej Italijo in Menelikom so se razbila. Abesinski kralj je obdržal italijanskega majorja Salso, ki se je prišel pogajat za mir, kot talnika. Italijani se zaradi tega grozno jeze, ker je abesinski kralj s tem pokazal, da Italijo zaničuje. Vojno mislijo nadaljevati, pa najbrž še le jeseni, ko mine tro-pično deževje, sedaj jim manjka potrebnih živa-lj za prenašanje. Poslati mislijo italijanskemu po-veljniku v kratkem 8000 mulj. Pa tudi vojakov bodo morali še poslati, če hočejo kaj doseči.

Dopisi.

Grize. V „Delavcu“ št. 11. se neki do-pisnik na vso moč jezi nad dopisom v „Domo-vini“ od 22. marca t. l. Čudimo se, da „Dela-vec“, ki se poteguje za občno volilno pravico, sprejema dopise od ljudi, ki mislijo, da imajo le oni pravico voliti. Mož, katerega hoče dopisnik oprati, hrepeni po županskem stolu bolj, ko po nebesih. Da bi bil nanj splezal, začel je agito-vati ter letati po občini. S tem nas je prisilil, da smo stopili njemu nasproti vsi tisti, ki njega za župana ne maramo. Da ga res večina obča-nov ne mara, kaže dovolj njegov sijajen propad pri volitvi. „Delavčev“ dopisnik nadolgo kvasi, kako je ta možicelj nekda kot župan dobro gospodaril, da je občino iz dolgov izkopal ter še pustil par stotakov v blagajni. Mi ga pa vprašamo, kam bi bil neki denarje dejal, ali bi naj bil suhe jedel, ko je vender občinske doklade na 45% povikšal in dolg je ostal še pri graški hra-nilnici kakor tudi neke drugod? Vprašamo ga, kaj se je novega pod njegovim županstvom napravilo? Njegova največa zasluga je, da je bil res devet let župan. To se je pa zgodilo le vsled njegove častilakomnosti in naše popustljivosti. Naj bo pa uverjen, da nas nikol več pamet tako zapustila ne bo, da bi si takega župana izvolili. Dopisnik trdi, da je hotel nekaj krepkih mož v obč. zastop sedaj zopet spraviti, ki bi bili vneti za blagor kmetov in delavcev. No ja, menda že, take bi najrajši imel kakor nekda, ki so tako krepko zastopali naš blagor, da so mu privolili in prikimali, namesto iz lastnega žepa iz občin-iske blagajne plačevati globe, katerim je večkrat

zapadel, čeravno si domišljuje, da ga je sam Bog vstvaril za županski posel.

Kako je on kot župan skrbel za kmete in delavce, priča še to-le: Ko je leta 1887. toča po-bila del občine, ga prizadeti pridejo prosit, naj bi se škoda cenila in davki odpisali. Kaj pa naš tedajni g. župan odgovori? „Pustite“, jim reče, „rajši to reč pri miru, kajti cenilna komisija bo več „koštala“, kakor se bo vam davka odpisalo“. Ker pa dotičniki niso bili tako zadovoljni, je ko-nečno vender bila škoda cenjena. Ali kako? Tako, da zares davek skoraj nič znižan ni bil. Zavoljo tega je neki kmet nekoč vprašal enega izmed cenilcev, kako da so cenili, ko je škoda očitno velika? „Ja veste“, mu odgovori, „vaš g. župan nam je branil in je rekel, da potem nič „štibre“ ne dobi“. — Kaj ne, to je vnet prijatelj kmetov? Za koristi delavcev potegoval se je tako-le: Ko so zadnjič rudokopi v Zabukovci ustavili delo, hoteč si priboriti boljšo plačo, niso imeli pri rudokopju „Savinjskega rudokopnega društva“ nikogar, ki bi bil hodil na pošto in kuril peči. Tedaj pa hitro priskoči naš oče župan društvu na pomoč, ter pošlje svojega sina, ki sedaj ravno tako hrepeni po obč. tajništvu, kakor oče po obč. predstojništvu, da je za čas stavke opravljal ta posel. — Kako je skrbel za uboge in kakov usmiljen oče jim je bil, vedo veliko povedati njegovi sosed, ki so imeli večkrat priliko videti, kako je z nog ali palico podil reveže izpred hiše, ko so prišli iskat podpore. Zato se je tudi ob zadnji volitvi takoj, ko se je zvedelo, da ta toliki zaščitnik stiskanih in ubogih sili zopet na županski stol, raznesla šaljiva govorica: če zmaga, bodo zoper njega gotovo rekurz vložili občinski ubogi.

„Blaga duša“ „Delavčevega“ dopisnika jem-lje nadalje veliko pohujšanje zaradi brvi, ki se je popravila na občinske stroške. Lagalo se je okoli, da sila veliko stane. Naj tedaj svet zve, za koliko nas je sedanji g. župan oškodoval. Plačal je za les, posip in delo cela 2 gld. 30 kr. Oj, uboga občina, zdaj pa prideš res na kant! Prosimo lepo, naj nam „rudeča duša“ dopisni-kova, blagovoli izračuniti, koliko bi si mi bili na dobičku, ko bi bila cerkev plačala tiste stroške za katere skrbimo tudi mi iz svojega žepa? Po našem računu pa sme grižka občina res biti povsem zadovoljna s svojim županom, ker mu njegov najbolj strasten nasprotnik nima očitati večega pregreška. Da bi le zamogla tako zado-voljna biti tudi s svojim „devetletnim“ županom!

Ali ta nam je na hrbet obesil cesto, katera bo stala občino vsako leto od 8—12 stotakov. Ko bi imel ta najnovejši varušček „Delavcev“ za župana potrebne zmožnosti, bi bil iz aktov poiskal dokaze, kakor jih je našel sedanji gosp. župan, in občina bi ne bila nikdar obsojena de-lati tako drago tlako bogatim lastnikom rudni-kov. Že sklenjeno razsodbo zopet ovreči, gre ve-liko težje, kakor prvič jo zabraniti. In vendar se je tega težkega dela z velikim pogumom po-prijel naš sedajni župan. Bog daj, da njegov trud ne bi bil zastoj. In če tudi ne bi bilo vspeha vendar zavest bo imel in vsi bomo vedli, da je storil vse, kar se je dalo, da bi občino rešil tega neznosnega jarma.

Onega nemirnega čvekarja pa opozorimo, naj rajši povrne občini tistih 30 gld., katere je brez dovoljenja obč. odbora zaračunal za pot, ko se je peljal na Dunaj na uro gledat, kakor pa da druge obrekuje, da delajo občini škodo. In ker smo mu s tem pokazali, da ima pred svojim pragom dosti smeti, naj le pridno tam pometa. Misel na županski stol si pa naj čisto iz glave izbije. Mi si bomo izvolili moža po svojem pre-pričanju, nikoli pa nam ne bo več županoval mož, ki ima od nekda že to grdo navado, da ljudi — „grize“.

Iz radgonskega okraja. Slučajno prišla mi je graška „Tagespošta“ v roke, v kratkem dopisu kjer se izkazujejo darila za nemško dijaško hišo v Celji, so med drugimi darovalci iz Radgone navedeni tudi Franc Wratschko iz Orehovec, Franc Fekonja iz Polic in Franc Winkler iz Radgone in sicer sta prva dva da-rovala vsak po 3 gld., slednji pa 2 gld., vrh tega še stoji tamkaj pisano črno na belem, da je Wratschko v Orehovcih za to nemško dijaško hišo nabral 11 gld. No res lepo za dijaške bo-

gatih nemških starišev če nabirajo in darujejo Slovenci in slovenski dijaki morajo stradati, no res lepo kamo vas gornjegradijski kmetje, in posestniki vaši voditelji Wratschko in tudi kvanti zapeljejo, še težko zaslužene vaše groše vam iz žepa vlečejo za nemške dijake, naši študenti pa naj stradajo in to vse radi tega, da bi prišli zopet semkaj med nas Slovence sodniki, kakor Sock in notarji kakor Puff, ki slovenski ne znajo, da bi si ti vaši voditelji kot tolmači zopet zaslužili na jako lahki način marsikateri goldinarček in da bi še zraven na vaše stroške dobro jedli in pili.

Kakor piše „Tagespošta“, nabrali so se ti denarji „da se mesto Celje podpira v boji zoper Slovence“ in za to so darovali Wratschko, Fe konja in Winkler in tudi Orehovčani, akoravno se vam pred volitvami laskajo in dobrikajo, da so tudi Slovenci, samo da hočejo mir z Nemci imeti, no takov mir da se Slovenci uničijo; ali ste teh imena že brali, da bi darovali za kako slovensko društvo kakor „Ciril in Metodovo“ društvo, jaz še ne. Zapomnimo si to in spoznavajmo vendar enkrat naše krive preroke.

Pri radgonski davkarji ali davčnem uradu zgodile so se velike premembe, kar se tiče uradnikov. Za nas Slovence pa se je sedaj poprej na slabše obrnilo kot na bolj, poprej dobili smo vsaj tiskovine nemško-slovenske, če je bilo tudi vmes vse nemško pisano, sedaj pa nam pošljejo čisto nemške plačilne naloge, dopise itd. vse, mislim, da če smo Slovenci dobri za plačanje davkov, percentov itd., spodobilo bi se tudi, da bi se nam to tudi v slovenskem nam razumljivem jeziku naznanilo, potrdilo itd. No vračate takšne dopise, ki so nemški pisani, pošljite jih nazaj s tem, da ne razumete, kaj da je zapisano in da vam naj to v slovenskem jeziku naznanijo, kaj da hočejo od vas, saj vam do tega časa nij treba davkov, percentov in drugo plačati, ker po postavi morajo vam v vašem, vam razumljivem jeziku, to je, slovenskem jeziku dopisovati. Ali ne samo to se je obrnilo na slabše, da nas hoče davkarja popolnoma ponemčiti ampak poslali so nam novega še jako mladega, debeluhastega adjunkta, ki misli, da smo davkoplačevalci radi njega tukaj in ki se odlikuje po svoji surovosti in s svojim kričanjem in neolikanim zmerjanjem, svetujemo mu, da naj raji več dela in manje kriči in da naj v svojem prostem času čita, ako slovenski zna, „Olikanega Slovenca“. Kaj pa je z našim puščavnikom, vendar se nij zopet zaril v svoj berlog v zimsko spanje? Res mrzlo je pri nas, vendar bo tudi za nas enkrat gorko solnce posijalo!

Narodno-gospodarske novice.

(Sredstvo za preganjanje gosenic z drevja.) Kuhaj pol funta črnega mila, pol funta sode in pol funta slabšega tobaka ali orehovega listja v šest litrov vode, in potem ko odstraniš od ognja, pridene še šest litrov vode. S pomočjo vrtno brizgalnice obrizgaj s to tekočino gosenična gnezda in vse gosenice bodo poginile.

(Kadar drevo zasadiš) je dobro, če okrog njega nadevaš slamnatega gnoja. S tem dosežeš, da se zemlja prehitro od vročine ne posuši. Če se deblo malo obveže s slamo, lub ne bode pokal.

(Da se mleko ne prižge) se ne sme dati nikdar v popolnoma suho posodo. Predno se v lonec dene mleka, naj se izplahne z vodo. Seveda se mora voda izliti iz lonca, predno se vlije mleko vanj.

(Pri pitanju živine) mora se krmo premeniti, ako živina ne mara več jesti. Daje naj se manj krme a boljše, in se posebno priporoča na debelo zmleto žito, ki je tudi lahko prebavljivo.

Književnost.

(Ilustrovana izdaja Jenkovih pesmij.) V zalogi knjigotržca gosp. Otona Fischerja (na Kongresnem trgu v Ljubljani) je ravno izšla krasna knjiga: prvi zvezek „Pesmi“ Simona Jenka, uredil Anton Funtek, izvirne ilustracije risala Ivana Kobilca. Cena v rudeče usnje vezanemu izvodu 1 gld., po pošti 1 gld. 5 kr.

(Zelečim učiti se ruskega jezika.) Gospod prof. Hostnik nam piše, da se te dni na Dunaji

začne tiskati njega „Rusko-slovenski slovar“ se „Slovnico ruskega jezika za Slovence“. Oba dela, ki se izdasta v jedni knjigi, obsegala bodeta okolo 30 tiskanih pol. Pozneje izda profesor Hostnik tudi „Slovensko-ruski slovar“ in „Slovensko slovnico za Ruse“ (na ruskem jeziku), katerih rokopis se podviga dalje. O ceni in mestih kjer se bodo prodajale omenjene knjige, objavljeno bode o svojem času.

(Knjižnice za mladino) je izšel 15. snopič z naslovom: „Zeleni listi“. Kratke pripovedi za otroke, stare 6 do 10 let. Po Francu Wiedemanu poslovenil Anton Brezovnik, učitelj v Vojniku. Obsega 24 zelo ljubkih, zanimivih, kratkočasnih in ob enem za mladino poučljivih povestic. Prepričani smo, da bode mladina izmed vseh do sedaj izšlih snopičev najraje čitala in imela tudi največ koristi od njega, kajti iz vsake povestice veje lep nauk, katerega se bode mladina nehoté poprijela.

(Pomladni glasi.) Posvečeni slovenski mladini. Z 8 slikami. VI. Uredil in založil Matija Prelesnik. Kakor vsako leto, tako so podarili naši bogoslovci tudi letos slovenski mladini prav lep dar za pihu. Odveč bi bilo, pisati daljšo oceno, saj vemo, da so se „Pomladni glasi“ tako priljubili naši mladini, da vsako pomlad komaj čakajo na novi zvezek. Prepričani smo, da bode mladina tudi po letošnjem zvezku z največjim veseljem segla, kojega ji od srca privoščimo in prav tople priporočamo. Cena: broširana 30 kr., v polplatno vezan izvod 40 kr., v celo platno 55 kr., po pošti 5 kr. več. Dobi se pri Evg. Lampetu, bogoslovcu v Ljubljani.

(Nove cerkvene pesmi.) 1.) „Pange lingua et IV. Hymni ad processionem in festo Ss. Corporis Christi“ ad IV. voces inaequales. Auctore Ign. Hladnik. Cena 30 kr. — 2.) „Ave“. Sedem najst Marijinih pesmi za mešani zbor, samospve in spremljavo orgelj. Založil Ign. Hladnik. Cena 70 kr. Kdor kupi oba dela, jih dobi za 85 kr. pri skladatelju v Novem mestu. Dolenjsko. Orglavcem bodo te pesmi dobrodošle, zato jih prav tople priporočamo.

Razne stvari.

(Pretep mej ribiči.) Pri otoku Porzu v Dalmaciji je bil hud pretep mej dalmatinskimi in italijanskimi ribiči. 11 italijanskih ribičev je hudo ranjenih. 21 oseb so zaprli. Da bi se taki dogodki ne dogajali, treba bi bilo boljše urediti ribištvo v teh krajih.

(Ustrelil se je) v Veliki Kikindi na Oger-skem bankir Jurij Hammer. Bal se je, da ga zapro zaradi velikih goljufij.

(Tovarna pogorela.) V Roubauku na Francoskem je pogorela velika tovarna za volneno blago. Škode je 3 milijone frankov.

(Rotšildova telesna straža.) Pariški Rotšild se nič prav varnega ne čuti. Sedaj namerava osnovati svojo posebno stražo 150 mož, ki bodo dobivali po 6 frankov na dan in pijačo. Vedno jih bode 20 na straži. Rotšildova stražnica, za katero se že pripravljajo prostori, bodo s policijskim uradom zvezana po telefonu. Če bodo stražniki v bližini kaj sumljivega opazili, bodo precej naznanili policiji.

Koledar.

Sobota (2.) Atanazij, škof; Žiga (Sigmund). — Nedelja (3.) IV. povelikonočna. Najdba sv. križa. — Ponedeljek (4.) Florijan (Cvetko), mučenec; Monika. — Torek (5.) Pij V., papež; Angel, mučenec. — Sreda (6.) Janez evangelist pred lat. vrati. — Četrtek (7.) Stanislav, škof; Gizela, kraljica. — Petek (8.) Prikazen Michaela, arhangelja. — Zadnji krajec dne 4. ob 4. uri 27 minut popoldne.

Sejmi.

Dne 4. maja pri Sv. Križu na Murskem polju, v Selnici ob Dravi, v Loki, pri Sv. Trojici v Slov. gor., v Svičini, pri Sv. Jurju ob juž. želez., na Ponkvi, v Gornjem gradu, Slov. Bistrici, Stradnu, na Vidmu in v Mariboru (tudi za konje). Dne 5. maja v Radgoni. Dne 6. maja v Lučanah, na Ptuj, pri Sv. Petru pri Cmureku in v Imenem (za svinje). Dne 7. maja na Bregu pri Ptuj (za svinje) in na Podplatu. Dne 8. maja v Polju.

Loterijske številke.

Trst 25. aprila 1896: 65, 6, 47, 7, 64
Linc „ 44, 5, 60, 30, 14

Bratje Sokoli!

V soboto dne 2. maja t. l. vršil se bode v gostilni „pri kroni“

II. jour-fixe.

Začetek ob 8. uri zvečer. — Reditelji: Janko Vavken, Ivan Rebek in Richard Sever.

Na zdar!

Zahvala.

Blagim tolažnikom in obiskovalcem moje nepozabne soproge oziroma matere, gospe

Marije Šuklje roj. Močnik

med dolgo mučno boleznijo se za vsa njih človekoljubna dejanja srčno zahvaljujem.

Ravno tako izrekam svojo najtoplejšo zahvalo vsim darovalcem krasnih vencev, preč. gg. duhovnikom, sosebno preč. g. župniku Alojziju Kreftu in vsim, ki so se naji spominjali in spremlili blago rajno k večnemu počitku.

V Št. Jurji ob juž. žel., dne 28. aprila 1896.

Dr. Hinko Šuklje,

(98) 1 sin.

Janez Šuklje,

soprog.

Zahvala.

Zdravnik dr. Hermann Linhart, c. k. okrajni zdravnik v Kočevji bil je zavarovan pri zavarovalnici na življenje „The Gresham“ v Londonu.

Po smrti izplačala je zavarovalna banka takoj ves zavarovalni znesek sprejemša potrebne dokumente, brez vsakega odbitka.

Zato se tople zahvaljujem tej kulantni banki in priporočam zavarovalnico „The Gresham“ vsakomur v zavarovanje.

V Kočevji, 15. aprila 1896.

Marija Linhart,

zdravnikova udo.

O priliki mojega imenovanja nadučiteljem na 3 razrednico k Sv. Barbari pod Mariborom izrekam vsem svojim prijateljem in znancem teh krajev: Na veselo svidenje enkrat! Z Bogom!

Veseloščitovanjem Vaš

Fran Kranjc, nadučitelj.

Sv. Barbara pri Mariboru 23. aprila 1896.

Rotovška ulica 5 — Celje — Rathausgasse 5

Resnica se bere v „Domovini“. Da se najboljše kupi v Ant. Mlinerič-ovi trgovini; Mnogovrstnega blaga za obleke, suknje in hlače, Tudi vsa priprava za šivilje in krojače; Oxforda, šifona in platna za srajce in prtiče, Narejene srajce, spodnje hlače za može in fantiče; Predpasnike razne barve in močnosti, Dežnike, solčnike vsake velikosti; Atlasa, satina cachemira itd. za janke in jopce, Perkalaste, platnene, volnene in židane robe; Zavrtnike, kolerje, predpasnike in zapestnice, Moderce, rokavice, nogavice, za gospe in deklice; Bele in barvane pavolnate in volnate preje, Različne posteljske in konjske odeje; Kakor še mnogo drugega, kar se tukaj ne omeni, Vse dobro blago po najnižji ceni; (102) 4—1 Od tega se lahko vsaki prepriča, Ako pride v trgovino Anton Mlinerič-a.

Rotovška ulica 5 — Celje — Rathausgasse 5

Kdor želi prevzeti

po nakupni ceni trgovino z mešanim blagom na prav prijetnem kraju v Savinjski dolini, blizu župnijske cerkve, naj se oglasi pri upravnistvu „Domovine“ v Celji. (100) 2—1

V najem se da umetni mlin blizu glavne ceste in prijaznega trga Vransko pod ugodnimi pogoji. Več pove upravnistvo tega lista. (103) 3—1

Proda se malo rabljeno fino

nizko kolo „Safety“

s polnimi gumi obroči, kje, pove uredništvo „Domovine“.

Prodaj

hišo z gostilno in pristavo v trgu Šoštanj.

Pri hiši je zemljišče na katerem se vrši 6 sejmov za kar plačuje občina 36 gld. na leto. Ta prostor se lahko vsako leto dvakrat kosi. Prodaj poleg tudi vso opravo in gospodarsko orodje. Polovica kupnine lahko ostane na hiši. Več pove (104) 1

Leopold Walde v Šoštanji.

Alozij Vodnik

kamnoseški mojster v Ljubljani

(101) 10—1 priporoča svojo na Kranjskem najbogatejšo zalogo vsakovrstnih

nagrobnihih spomenikov

iz marmorja, granita, sijenita, habradorja itd.

svojo delalnico

za splošna dela za cerkve:

altarje, prižnice, obhajilne mize, in stavbe:

portale, stopnjice itd.

Marmormozaike tla za tlakanje cerkve, veža itd.

od 3—7 50 m, v najrazličnejših pristnih barvah.

Vzorci, ceniki in pojasnila brezplačno na razpolago. Lastni kamenolomi na Kamnigori pri Dravljah in Repnintaboru pri Sežani.

Otročja obleka od 1-50-7 gld.

Prva in največja spodnještajerska
zaloga oblek

JOSIP HOČEVAR-ja

v Celji, Graška cesta (Grazerstr.) 19
priporoča svojo veliko zalogo
nepremočljivih plaščev = havelok
raznih barv in velikosti.

Oblek za gospode, dečke in otroke
vsake velikosti in kroja, po le mogoče
— nizki ceni.

Velik izbor vseh drugih delov obleke.

Obleko za gospode po meri naredim
v roku treh dni iz najbolj priznanega an-
gelskega, francoskega in brnskega blaga, ka-
terega slednjega imam vedno uzorce v za-
logi po najnovejšem modnem kroju solidno
in po nizki ceni.

Na željo pošiljam uzorce franco. Stor-
jene obleke, če se ne dopadejo rad brez ugo-
vora zamenim. (49)

Plašči = havelok od 7-14 gld.

Najizbornejše in najcenejše
členkaste travniške brane

izdeluje in iz zaloge prodaja poleg družih
kmetijskih strojev

JOS. LORBER

v Žalcu pri Celju

Cena jednuprežni brani 26 gld.
dvuprežni 32 gld.

Te brane se niso obnesle samo na
travnih s najboljšim uspehom, ampak
tudi na polji pri pomladanski in jesenski
setvi za poravnavo brazd in umetnih gnojih,
kakor tudi še posebno za zrahljanje po
zimski mokrotni ali po plobah nastale površne
skorje, kar priča polno priznanjskih pisem.

Dalje proizvaja vse v livarsko in
strojno stroko spadajoče predmete za žage,
mline in druge obrtnijske namene, kakor:
Zobna kolesa (vsake vrste), železna vretena,
logarje, kolobarje za jermena, zamašnjake
(Schwungradler), sploh vse sestavne dele za
stroje; potem razne vlitte plošče, kotle,
uteže, (tudi za ure), rošče, itd. itd.

Cene so nizke, delo pošteno, postrežba
prijazna in točna.

Starolito železo se kupuje in po dobrih cenah plača.

Milan Hočevvar

trgovina specerijskega blaga
v Celji, Glavni trg št. 10
nasproti farne cerkve

Priporoča
častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu svoje blago, zagotav-
ljajoč dobre in cene postrežbe.

LEOP. SCHARNER
marelar

Ungarthorgasse - V PTUJI - Ungarthorgasse

Priporoča svojo veliko zalogo
dežnikov in solčnikov
najlepše izdelave po zelo znižanih cenah.
Dežnike na debelo prodajam po fabriških cenah.
Prevzamem vse poprave, kakor tudi preoblečenje
bodisi dežnikov ali solčnikov.

— Svoji k svojim! —

Sposoben brusac bodljik
(predilnih kampilnov), 3-2

kateri ume ravnanje s pantentiranimi Ashwerth pokrovnimi-
bodlikami (pavolnimi kampilji) se sprejme takoj pod
ugodnimi pogoji. Oziralo se bode le na take prosilce,
ki razumejo kak slovenski jezik. Ponudbe pošljejo naj se
pod šifro „D. št. 100“ upravnistvu „Domovine“ v Celji.

Nova prodajalnica

zelo pripravna za trgovca, pri kateri je stanovanje s
kuhinja in kletjo, na meji mesta Celje, ob glavni dr-
žavni cesti v bližini so tri tovarne in vojašnica, se
tako odda. — Več pove Anton Nasko v Celji. (82) 3-3

Naturno figovo žganje, dvakrat kuhano 50%,
močno liter a 50 kr.
prodaja Franc Pastotnik, posestnik v Blagovici, pošta Lu-
kovica (Kranjsko.)
Vzorec se pošilja franco. (56) 10-8

(34) 25-10 **Ozira vreden zaslužek**

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsaki fari
razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. — Pis-
mena vprašanja pod „9.132“, Gradec, poste restante.

DEČKA

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih starišev,
kateri ima veselje do tiskarstva, sprejme

Dragotin Hribar v Celji

Kathreiner
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Debi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničrednih po-
narejenih izdelkov je treba paziti
na izvirne svoje s imenom:

Kathreiner

Primerna birmanska darila
priporoča

Franc Čuden

v Ljubljani, Mestni trg.

Največja zaloga nikelnastih, srebrnih in zlatih
žepnih ur ter velika izbor stenskih ur; zlatih verižic,
uhanov, prstanov itd.

Popravlja izvršujem natančno in dobro z jamstvom.

(42) **Ceniki zastoj.**

Mehanična delavnica, Poljanska cesta št. 31.
Vsa največja kolesarska popravila se popravijo.
Priporoča se in vabi

Franc Čuden v Ljubljani.

Priporočam tudi veliko zalogo kolesov,
imam glavno zastopstvo za Kranjsko, najbolj-
ših tovarn

„Styria koles“, „Premier koles“
in več družih tovarn. Ceniki franco.

Cena letos jako znižana.

Zacherlin

deluje čudovito! Mori kakor nobeno
drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke,
za to tudi po celem svetu kot jedino enake
vrste slavno in priznana. — Njegova zna-
menja so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime
„Zacherl“.

(52) 12-4

Celje: Travn in Stiger, Aloiz Walland, Viktor Wagg, Anton Kolenc, Fran Janesch, Milan Hočevvar, Ferdinand Pellé, Josip Matić, Anton Ferjen, Friderik Jakovitsch, L. Leo Hannak, Karol Gela, Iekarna, Fran Zangger, Topoljak & Pečnik

Vranksko: Ivan Paner, Konice: Jurij Mchay, Vojnik: Fr. Zotti

Hrastnik: Alojzja Bauerheim, Konsumno društvo, Josip Wouk, Fr. H. Pet-k

Ljubno: A. Fabiani, S. F. Schalk, Ludovik Smole, Zwenkel & Cmp.

Planina: R. Gressler, Lud. Schescherk, F. Wambrechtsteiner

Gornji Grad: Jakob Božić, Poličane: Ferd. Ivanus, A. P. Krautsdorfer, Anton Schweiß, Leopold Vukić

Mozirje: And. Suppanz, Pristava: Fran Matheis, Brežice: Varlec & Umek, Adalb. Globočnik

Žalec: Fran Martin, St. Jurij: J. F. Schescherko

St. Lovrenc: Eliza Turin, Smarje: Josip Wagner, St. Paul: Norbert Zanier

Trbovlje: Konsumno društvo, J. M. Krammer, Fran Pollak, Rob. Stenowitz, Anton Daklin

Vitanje: Ivan Novak, Videm: Karl Tischler

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, ži-vinske parasite in dr.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO

po najnižje cene pod najugodnejšimi pogoji pošilja po jamstvom in na poskušajo

JG. HELLER, DUNAJ
212 Praterstrasse Nr. 48
Bregata (Hellerova) 182 stični obroč
na nemškem jeziku na vsi stroje takoj razložiti
Priporočila so št. 111

Na prodaj
100 polovnjakov

pristnega, dobropitnega štajerskega vina,
Anton Gregorič,
veletržec v Ptui. (64) 5-5

Trgovino z mešanim v najem
blagom s stanovanjem

vzeti želi mladi oženjeni trgovec takoj; tista mora biti
blizu župnijske cerkve, ali pa v veliki okolici, in sicer
tam, kjer ni prevelike konkurence. Trgovina mora biti
živahna in v shajalna. — Pisemne ponudbe naj se po-
šlejo pod šifro „Dobra trgovina“ upravnistvu „Domov-
vine“ v Celji. (89) 3-2

Jajca za valjenje

od posebno plemenitih kur, kakor

od pegatk eno po	15 kr.
pravih štajerskih kur eno po	15 "
Haudon eno po	20 "
Plymouth Roks eno po	20 "
domaćih fazanov eno po	30 "
Dorking eno po	30 "
Kokinkina rumene eno po	30 "
Brahma eno po	30 "

in kanarčke prav dobre pevce, prodaja Ivan Kranjc v
Št. Ilju p. Velenje. — Manj ko 10 jajec se ne odpošlje.
Kdor jih več naroči, dobi ceneje. (83) 6-3